

Wat de Digibende voor ons betekent.

Voor ons als ouders van een 13jarige zoon die sinds groep 5 niet echt meer naar school kon gaan, is de Digibende de eerste plek in 5 jaar waar ons kind past, herstelt en een toekomstperspectief verkreeg. Vorig jaar, omstreeks deze tijd, bereikten we als gezin een dieptepunt. Onze zoon stond voor de overgang naar het VO. Zonder onderwijs te hebben genoten, zonder eindcito, zonder eindmusical, zonder opendagen te hebben bezocht en zonder een middelbare school waar hij na de zomervakantie kon beginnen. Hij besloot dat het leven dan ook geen zin had: er was geen school die bij hem paste, hij zou dus geen diploma halen, geen goede baan kunnen krijgen en dus niet zelfstandig kunnen leven. Hij kreeg een zware depressie en werd suïcidaal. De Digibende greep hij als een laatste strohalm aan. Met een klein hartje en met de moed der wanhoop begon hij daar in september. We zagen hem er snel wennen, opbouwen, met zin naartoe gaan (zelfs in de vakantie) en – eerlijk is eerlijk – tot onze verbazing het ook volhouden, het hele jaar. Sinds de start denken wij dan ook na over de werkzame factoren van de Digibende. Wat heeft deze organisatie wat de scholen (PO, SO én particulier), de dagbestedingsplekken (Welzien en Feniks) en de ca 5 therapievormen die we afgelopen jaren leerden kennen niet hebben?

Wat is de Digibende niet?

- De Digibende is geen school waarbij het leerproces georganiseerd is op een wijze die niet passend is voor hoogbegaafde (HB) kinderen zoals onze zoon. De grote klassen, het leerstofjaarklassensysteem, de leerstof die gericht is op het gemiddelde en met heel veel herhaling wordt aangereikt, het gebrek aan top-down onderwijs. Deze zaken zorgen ervoor dat er een mismatch is tussen hoogbegaafde kinderen en het schoolsysteem. En deze mismatch is vooral funest voor de subgroepen creatief HB en UHB (uitzonderlijk HB: IQ >145).
- De Digibende is geen school waar men moeilijk met HB-kenmerken om kan gaan. Kinderen die snel en anders denken, overbewust zijn, zeer (prikkel)gevoelig zijn, de lat (te) hoog leggen en perfectionistisch (en daarom vaak faalangstig) zijn, zeer kritisch zijn (op anderen en vooral op zichzelf), een grote autonomiebehoefte hebben en een extreem rechtvaardigheidsgevoel aan de dag leggen.
- De Digibende is geen SO-school waar de mismatch tussen niet passend aanbod en HB-kenmerken wordt hertaald in 'gedragsproblemen'. Hoewel SO-scholen de emotionele ontregelingen van HB+kinderen (HB+: HB met andere problemen zoals bv. depressie, trauma, ASS, ADHD, dyslexie) aankunnen, missen zij het juiste leeraanbod en de kennis, opleiding en ervaring op het vlak van HB. Sterker nog: deze scholen zijn gericht op het ondergemiddelde, en zijn nog trager en nog minder creatief.
- De Digibende is geen dagbesteding waar kinderen komen om te ontstressen en met rust gelaten worden of therapeutisch geholpen worden tot ze zelf klaar zijn om weer met activiteiten of schoolwerk aan de slag te gaan. Of tot ze opnieuw kunnen integreren in het schoolsysteem dat niet bij hen past.
- De Digibende is geen GGZ-organisatie waarbij deze kinderen het gevoel krijgen dat er iets mis met ze is (wat ze zelf al snel hertalen in 'gek zijn 'of abnormaal zijn'), intakes moeten ondergaan en enkel over problemen moeten praten, in individuele therapie moeten waarbij niet hun HB-zijn centraal staat, maar dat HB-zijn in de koelkast wordt gezet om eerst aan de zaken te werken waar 'ze moeite mee hebben'. Als er al systemisch wordt gewerkt, gaat het om hoe ouders beter kunnen opvoeden en niet om hoe een omgeving (thuis of school) beter kan worden ingericht zodat hun HB-zijn beter tot z'n recht komt.

Wat is de Digibende wel?

- Het unieke karakter van de Digibende is volgens ons gelegen in het feit dat ze een warme, veilige, consistente, positieve, verrijkte en innovatieve leeromgeving aanbieden. Dit is naar onze mening echt een derde weg (naast onderwijs en dagbesteding/therapie).
- De investering in een hippe, esthetische en met hoogwaardige materialen afgewerkte omgeving maakt dat onze zoon en wij als ouders meteen een positief gevoel hadden bij deze organisatie. Het was een plek waar hij wilde zijn, waar hij voor koos, waar hij het gevoel had dat er in hem geïnvesteerd werd en waar hij zich (in het verlengstuk van die omgeving) niet 'tweedehands' of 'afgedankt' voelde. Alle lokalen straalden diezelfde boodschap uit: de fitnessapparatuur, de gamePC's, de VR-brillen, de goede programmeercomputers, het WIFI-netwerk, de muziekstudio (voor de verandering eens niet met eierdozen aan elkaar geknutseld). Illustratief is dat hij niet eens enthousiast was over de gameruimte en daar in het begin niet eens naartoe wilde.

- Digibende liet echter meteen ook blijken dat ze verwachtingen stelden. Er werd gesport en er werd in blokken gewerkt, conform een rooster. Dit laatste vond onze zoon erg spannend. Werken volgens een rooster en met een begeleider voor de groep triggerden zijn schooltrauma. De Digibende vond een mooi evenwicht tussen het aanhouden van een vaste structuur en het meevoelen met getraumatiseerde kinderen en hen regie geven over hun leer- en herstelproces. Onze zoon leerde er afgelopen jaar om met begeleiders te spreken over hoe hij zich voelt, over hoe hij zijn grens kan aangeven én de uren bij de Digibende toch goed kan invullen.
- De Digibende slaagt erin om de emotionele, sociale en cognitieve ontwikkeling van onze zoon niet los van elkaar te denken en een aanbod op maat te creëren. Het leerproces staat hierbij op één, of beter: wordt als natuurlijk gegeven centraal gezet. Er wordt niet geredeneerd dat kinderen eerst 'gerepareerd' moeten worden waarna ze weer kunnen leren. Nee, ze kunnen meteen met hun interesses en passies aan de slag. Dit houdt tevens in dat ze de kat uit de boom kunnen kijken (observerend leren) en wanneer ze het veilig of interessant genoeg vinden een voet aan de grond zetten. Vervolgens kunnen ze aan de slag op een wijze en tempo die ze zelf kunnen bepalen (en dat is in het geval dat ze opnieuw 'aangaan' soms erg snel...). Op een visuele, creatieve en praktische manier. Top down. Gecomcompact en verrijkt. En als ze aanlopen tegen angst, frustratie, gebrek aan overzicht of oplossingsvaardigheden, dan kunnen ze bij een begeleider terecht die hen op empathische wijze helpt en ook uitdaagt. Zo kunnen gestelde doelen toch ook zorggerelateerd zijn.
- De Digibende is ook een warme, humane omgeving. Kinderen die uitvallen op school verliezen een plek in de wereld. Daarom is het belangrijk dat ze ervaren dat er een community is waartoe ze behoren. Dat weet de Digibende erg goed neer te zetten. Er is een 'wij-gevoel' en de begeleiders zorgen voor een veilige, duidelijke context, waarbij veel gelachen en gespeeld wordt. Na verloop van tijd ontdeed onze zoon en waar hij in eerste instantie geen contact wilde maken met andere jongeren ('hij kwam er om aan zijn eigen toekomst te werken'), gebeurde het toch dat hij andere jongeren observeerde, hun talent waarnam en samenwerkte. Naarmate de Digibende groeide kwamen er ook *peers* (ontwikkelingsgelijken) en jongeren waarmee hij een klik had en waarmee hij zelfs vriendschappen afsloot. Tenslotte leerde hij veel over autisme en de respectvolle wijze waarmee hij over deze jongeren praat, bewijst dat hij niettegenstaande zijn zogenaamde 'leerachterstand' ook op sommige vlakken vóórloopt op leeftijdsgenoten.
- We begrijpen dat beleidsmakers vaak inzetten op een (snelle) terugkeer naar school, maar het unieke van de Digibende is dat ze dit niet als enige weg zien. Ook wij gunnen onze zoon een diploma en school en ergens wenst hij dat zelf ook (opnieuw). En wie weet hoe hij zich de komende jaren ontwikkelt? Maar wat hij zo hard nodig heeft en wat de Digibende biedt, is een perspectief daarnaast, voor het geval dat niet lukt of gaat lukken. Digibende is maatschappelijk innovatief zoals geen andere organisatie die wij kennen en zoals – laten we opnieuw eerlijk zijn – het onderwijs ook de komende jaren niet vernieuwd zál worden: de weg van school en diploma hoeft niet de enige te zijn om een gelukkig mens te worden, een verantwoordelijke burger of een productieve werker. Op het vlak van onderwijs heeft de Digibende verschillende smaken: deels op school blijven in combi met Digibende, terug integreren op een school na de Digibende, onderwijs op locatie (op de Digibende aan de slag gaan met Ivio, certificaten, staatsexamen,...), via een maatwerktraject naar een MBO (bv. creatieve ICT), of als autodidact via een stageplek of een leer-werktraject de ICT- of gamesector in. Bovendien hebben ze de moed om dit te zeggen en vooral: om deze weg samen met de jongeren te gaan. Een plek als deze gunnen we alle digitaal getalenteerde jongeren in Utrecht die niet binnen het klassieke schoolsysteem passen omdat ze anders of sneller denken (of het nu HB'ers zijn of hoogfunctionerende autistische jongeren).

Judith en Frederik, ouders van Pepijn

Juli 2021